

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddaeo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

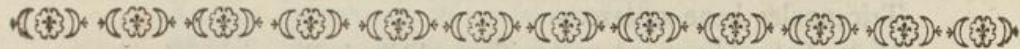
Actus secundi scena secunda

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1115](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1115)

- ΔΙΚ. Ὡ Ζανθία, σφῶϊν δ' ἐστὶν ὄρθος ἐκλίεῳ
 Ὁ Φαλλός ἐξόπιθε ἢ κρηφόρε.
 260 Ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ἀσομα τὸ Φαλλικό.
 Σὺ δ', ὦ γίγα, θεῶ μ' ἄπὸ ἕ τέγυς· πρῆβα.
 Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχεῖε,
 Σύγκωμε, κλισοῦσι πλάνη-
 τε, μοιγῆ, παιδεραστά·
 265 Ἐκλω σ' ἐπὶ προσῖποι ἐς
 τὸν δῆμον ἐλθὼν ἀσομῶ,
 Σποιδὰς ποιησάμεν ἑμου-
 τὰ, παραγμάτων τε, καὶ μαχῶν,
 Καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
 270 Πολλῶν γάρ ἐστιν ἡδίων, ὦ Φαλῆς, Φαλῆς,
 Κλέπτουσιν βύρονθ' ὠκεῖλὸν ὑληφόρον,
 Τῶν Στυμωδῶν Θεῶτην ἐκ ἕ Φελλέως,
 Μέσιον λαβόντ' ἄρανα, κατα-
 βαλόντα, καταγαργίον, ὦ
 275 Φαλῆς, Φαλῆς.
 Ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπῆς, ἐκ κραιπάλης
 Ἐσθθὲν εἰσλήης ῥοφήσεις τρέβλιον,
 Ἥ δ' ἀσπίς ἐν τὰ Φεφάλα κρεμήσει).

ACTUS SECUNDI

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

- ΧΟΡ. Οὗτος αὐτός ἐστιν, ἔπος.
 280 Βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε,
 Παῖε, παῖε ἢ μαρόν.
 Οὐ βαλεῖς ἀν, ἔ βαλεῖς;
 ΔΙΚ. Ἡράκλειε, τίτι π' ἐστὶ; ἢ χύτραν συντείψετε.

ΧΟΡ.

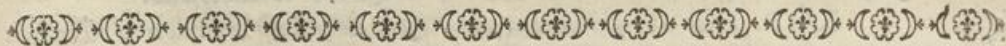
vf. 265. *Εκλω σ' ἴτι*] Sextus erat annus Belli Peloponnesiaci; infra vf. 890. ἦκονσαν ἐκλω μέλις ἐπι ποθνημίντι. Ibid. & seq. *Προσῖποι*, ἐς τὸν δῆμον ἐλθὼν ἀσομῶ. | *Eu-rip.* in *Hercule Furente* vf. 524. ὡς ἀσομῶν σ' ἰουῖδον ἐς φάσῳ μολῶν. *Quam libens te adsipio, postquam in lucem veni.*

vf. 268. & 269. *Μαχῶν καὶ Λαμάχων*] Infra vf. 1070. ἰὼ πόντι τε καὶ μάχαι καὶ Λαμάχοι. Erat Lamachus unus ex ducibus apud Athenienses; & vere ἐπώνυμῳ. nam

cupiebat praelia & bella, ut ex praefectura lucrum caperet: *λαμάχῳ* autem vi etymologiae idem est quod *βαλόμαχῳ*. ut ipse Comicus indicat in *Pace* vf. 129. & seq. nam *λω* est *uolo*, ut infra vf. 766. & seq.

vf. 272. *Θεῶτην*] Ancillae nomen a patria. In *Pace* vf. 1139. τὴν Θεῶτην κηῖον. Vide in *Thesm.* vf. 286. Φελλέως autem vocatur locus *asier*, & videtur in *Atica* locus aliquis proprie ita dictus fuisse. Vide in *Nub.* vf. 71.

- Dic. Vos, ô Xanthia, erectum tenere oportet
Phallum pone canistriferam;
- 266 Ego autem subsequens cantabo phallicum carmen.
Tu vero, uxor mea, de tecto specta. Procede
Phalle, Baccho amice,
Comissator, noctiva-
ge, adulter, puerorum amator.
- 265 Sexto demum anno te alloquor, in
Pagum meum reversus lubenti animo,
Postquam inducias pactus sum mihi
Ipsi, bellis & praeliis,
Et Lamacho solutus.
- 270 Multo enim jucundissimum est, ô Phalle, Phalle,
Si quis inveniens lignatricem maturam viro, furantem ligna
Ex Phelleo, Strymodori *inquam* ancillam,
Mediam corripiat, tollat, humique de-
jiciat, & ibidem permolat, ô
- 275 Phalle, Phalle.
Si vero potaveris nobiscum, hesterno vino gravis
Mane pacis catinum forbebis,
Clypeus autem in fumo pendeat.

SCENA SECUNDA.

CHORUS, DICAEOPOLIS.

- CHOR. **C**HOR. **I**ste ipse est, iste;
280 **J**aculare, jaculare saxis,
Percute, percute impurum illum.
Annon jaculaberis, nonne?
DIC. ô Hercules, quid hoc est? num ollam frangetis?

CHOR.

vf. 273. Μίσση λαβόντ' ἄρματα, καταβαλόντα] Aelianus
Epist. 9. ἐπέλυσσεν δ' ἐν τῆν — ὀφθαλμοῦ — ἀρμίνῃ — μέ-
σση, ἔπειτα ἴβησιν εἰς τὸ κλιθεῖν ἔχουσιν τῆς σπυδαίης.

vf. 274. Κατατριχαινοῦσαι] Vox Comicae licentiae, ut
κατατριχαινοῦσαι in Equit. vf. 1335.

vf. 278. Ἡ δ' ἀσπίς ἐν φελέῳ κρημύσεται] In Avibus
vf. 435. ἄρα δὲ σὺ καὶ σὺ τῆν πανοπλίαν πάλιν ταύτην λα-
βόντα, κρημύσεται τήν γὰρ εἰς τὴν ἰσθμὸν εἶσθαι. Euripi-

des: Ἐρμῆος πύλας πρὸς Ἀθῆνας Περικίον ἐκρημύσεται.
Thressam peltam ad Minervae thalamos columnis fultis sus-
pendens.

vf. 280. Βάλλε] Euripides in Rheso vf. 675. Ἐα, Ἐα,
βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε. Θεῖν, θεῖν. Dum autem
peregit sacra Dicaeopolis, continuit se Chorus; nunc
eum aggreditur, puniturus quod pacem fecit: deinde
causam dicit Dicaeopolis.

- ΧΟΡ. Σὲ μὲ ἐν καταλθίσσῳ, ὦ μαρὰ κεφαλῆ.
 285 ΔΙΚ. Ἄντι ποίας αἰτίας, ὦ Ἰσχυροῦν γεραίτατοι;
 ΧΟΡ. Τῶτ' ἐρωτᾷς; ἀνά-
 ρχωτῶ εἰ καὶ βδελυρὸς,
 ὦ παρδότη τ' πατείδῳ,
 Ὅστις ἡμῶν μόνῳ
 290 Σπεισάμῳ, εἶτα δύναι-
 σαι πρὸς ἐμ' ἀποβλέπει.
 ΔΙΚ. Ἄντι δ' ὧν ἐσπεισάμῳ, οὐκ ἴτε γ' ἄλλ' ἀκύνετε.
 ΧΟΡ. Σὺ γ' ἀκύνῃ; ἀπολεί.
 Κατὰ σε χύσῳ τοῖς λίθοις.
 295 ΔΙΚ. Μηδαμῶς, πρὶν ἀν' ἀκύνῃ γ'. ἄλλ' ἀνάχοισθ', ὦ Ἰσχυροῦν.
 ΧΟΡ. Οὐκ ἀνάχοισθι.
 Μηδὲ λέγα δὴ σὺ λόγον,
 Ὅς μεμίσηκά σε Κλέ-
 ωνῶ ἐπι μᾶλλον, ὅν ἐ-
 300 γὰ καταπεμῶ τοῖσιν Ἰππεῦσι ποτε
 Ἔς κατῆματᾶ.
 Σὺ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντῶ οὐκ ἀκύνῃ μακρὸς,
 Ὅστις ἐσπέισω Λάκων· ἀλλὰ πρῶτῳ.
 ΔΙΚ. ὦ Ἰσχυροῦν, τὸς μὲν Λάκωνας ἐκποδῶν εἴσατε.
 305 Τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν ἀκύνῃ, εἰ καλῶς ἐσπεισάμῳ.
 ΧΟΡ. Πῶς δὲ γ' ἀν' ἀκύνῃ λέγῃς ἀν'; εἴτ' ἐσπέισω γ' ἅπαξ
 Οἷσιν ἔτε βωμὸς, ἔτε πίσις, ἔτ' ὄρετῶ μὲν.
 ΔΙΚ. Οἶδ' ἐγὼ καὶ τὸς Λάκωνας, οἷς ἄρα ἐγκείμεθα,
 Οὐχ ἀπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τ' ἀραγμάτων.
 310 ΧΟΡ. Οὐχ ἀπάντων, ὦ παρδότη; ταῦτᾶ δὴ πολμῶς λέγει
 Ἐμφανῶς ἡδὴ πρὸς ἡμᾶς; εἴτ' ἐγὼ σε φείσομαι;
 ΔΙΚ. Οὐχ ἀπάντων, ἔχ ἀπάντων, ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὀδὴ
 Πόλλ' ἀν' ἀποφῆναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἀ κἀδικηδῆς.
 ΧΟΡ. Τῶτ' ἐπὶ δεινὸν ἡδὴ, καὶ ταραξικῆρδοι,
 315 Εἰ σὺ πολμῆσις ὑπὲρ τ' ἐπολεμίων ἡμῖν λέγει
 ΔΙΚ. Καὶν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῶ πλήθῃ δοκῶ,

Ἰππεῦ

vf. 285. Ἄντι ποίας αἰτίας] Euripides in Andromacha
 vf. 388. ὦ μὲν ἀναπείσει αἰτίας μικρᾶς σφίρι, Πηδᾶ· τί
 καίτις μ'; ἀντι τῶ; O qui magna facis ob parvam causam,
 Patere tibi persuaderi. Cur me occidis? quamobrem? Ibi-
 dem vf. 1125. aliter: ποίας δόλουαι πρὸς αἰτίας; propter
 quam pereo causam? Sophocles in Oedipo vf. 1245. πρὸς
 τίνῳ πρὸς αἰτίας (σφίρι);

vf. 290. & 291. Εἶτα δύναισι πρὸς ἐμ' ἀποβλέπει] In
 Raris vf. 1515. αἰσχιστοῖ μ' ἔργα ἠρησμοῖνος, προσβλέπει;

vf. 292. Ἄντι δ' ὧν] Sophocles in Electra vf. 587.
 διδάξῃν ὅθ' ὅτε ταῦν αἰσχιστοῖ πάντων ἔργα δόλουαι τυγχάνουσιν
 Edoce, qua de causa nunc etiam in turpissimo flagitio per-
 severes.

vf. 294. Κατὰ σε χύσῳ] Tmeis, pro καταχύσῳ μὲν
 σε.

vf. 300. Καταπεμῶ] Loquitur quasi Coriarius de corio;
 quia Cleo erat Coriarius. Dicit autem τοῖς ἰσχυροῖσι, quia
 Ordo Equestris infensus erat Cleoni. In Equit. vf. 225.
 ἀλλ'

- CHOR. Te quidem lapidibus obruemus, ô impurum caput.
 285 DIC. Quamobrem, ô maxime omnium Acharnensium fenes?
 CHOR. Istud rogas? impudens es & sceleratus,
 ô Proditor patriae!
 Qui cum solus ex nobis
 290 Inducias pepigeris, tamen audes adspicere me.
 DIC. Nescitis utique quamobrem pepigerim; sed audite.
 CHOR. Tene ut ego audiam? peribis.
 Obruemus te lapidibus.
 295 DIC. Nequaquam priusquam audiatis. Sed reprimite vosmet, ô boni.
 CHOR. Non me reprimam:
 Neque tu jam verba feceris;
 Nam odi te Cleone adhuc pejus, quem ego
 300 aliquando concidam Equitibus
 In soleas.
 Ex te autem longam orationem non audirem,
 Qui amicus es factus Laconibus, sed puniam te.
 DIC. ô boni, Laconas missos facite:
 305 Et audite an recte inducias pepigerim.
 CHOR. At quomodo potes id recte factum dicere, si jam semel pepigisti
 Cum illis, quibus nec ara, nec fides, nec jusjurandum certa manent.
 DIC. Scio ego etiam Laconas, quos nimis premimus odio,
 Non esse omnium malorum nobis causam.
 310 CHOR. Annon vero omnium, ô nequissime? Haecce audes dicere
 Palam coram nobis? & tamen ego tibi parcam?
 DIC. Non omnium, inquam, non omnium; quin ego ipse quem videtis,
 Varie ostendere possum, eos in quibusdam rebus etiam injuriam pati.
 CHOR. Istud jam verbum acerbum est, & cor meum perturbat,
 315 Si tu audebis pro hostibus apud nos verba facere.
 DIC. Et, nisi dixero, quae justa sunt, ac populo talia videbuntur,
 Super

ἀλλ' εἰς ἰσχυρὰ ἄνθρωπος γίγνεται, οἱ μισοῦσιν αὐτόν.
 vl. 307. Οἷον ἐστὶν ἑαυτοῦ] In Lystrata vl. 629. καὶ δια-
 κείσθαι πρὸς ἑμὲ ἀδρόσιν Λακωνικοῦ, οἷον πρὸς ἑδὸν, quem
 locum indicavit Cl. Kusterns. De perfidia Lacedaemone-
 niorum citat Scholiastes Euripidem in Andromacha vl.
 446. Σπάρτης ἔνοικε, δόλια βυλαυτήρια. Spartae incolae,
 dolosa circillabula. ubi vide Notae Cl. Barneii. Etiam
 Comici Scholiastes citat illum locum in Pace ad hunc
 versum 1066. ὃν δόλια φυχὰι, δόλια φέρις.

Ibid. Οἷς ἄραν ἐγκείμεθα.] Thucydides Lib. I. γρόντος δὲ
 ἀδρότας πρὸς ἑμὲ, ἰσχυρὰς ἐγκείμεθα. Ubi autem cognoverint
 vos haec scire & negligere, vehementer instabunt.
 vl. 316. & 317. Καὶ γὰρ μὴ λόγῳ διαστα, — ὅτι ἐπιθήσει
 βλάβη] In Vespis vl. 520. καὶ εἰς τὸν γὰρ μοι δότι' ἢ γὰρ
 ἠέλειά λέγειν αὐ, πιστεύομαι τὸ εἶπαι. Vide hic in A-
 charn. ad vl. 354. Ceterum in hac parte Comoediae imi-
 tatur Comicus Telephum Euripidis, ut in sequentibus
 magis patebit. Etiam istud, quod Diacropolis caput
 sibi
 Q q 2

- Ἵπερ ἔπιξήνην θελήσω τ' κεφαλῆν' ἔχον λέγειν.
 ΧΟΡ. Εἰπέ μοι, τί φειδόμεοδα τ' λίθων, ὦ δημότῃ,
 Μὴ ἔ καταξάνειν τ' ἄνδρα τῦτον ἐς Φοινικίδα;
 320 Οἷσ' αὖ μέλας πῖς ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέξεσεν;
 ΔΙΚ. Οὐδ' ἀκύσεσθ', ἀκύσεσθ' ἔπειν, ὦ Ἰασηνίδαι;
 ΧΟΡ. Οὐκ ἀκυσόμεοδα δῆτα. ΔΙΚ. Δεινά γ' ἄρα πείσομαι.
 ΧΟΡ. Ἐξολοίμην, ἢ ἀκύσω. ΔΙΚ. Μηδαμῶς, ὦ χαρηνεοί.
 ΧΟΡ. Ὡς πενήξων ἴοσι νῦν γε. ΔΙΚ. Δῆξομαι γ' ἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.
 325 Ἄιτα ποκλειῶ γ' ὑμῶν τ' φίλων τὲς φιλιότες
 Ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὀμῆρες, ἐς σποσφάξω λαβῶν.
 ΧΟΡ. Εἰπέ μοι, τί τῆτ' ἀπειλεῖ τῆπ' σ', ἄνδρες δημότα,
 τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν; ὑμῶν μὲν ἔχῃ ἔ παιδίον
 τῶν παρόντων ἔνδον εἴξας; ἢ π' τῶν θεασύνεθ';
 330 ΔΙΚ. Βάμετ', εἰ βύλεσθ'. ἐγὼ γ' τῦτονι ἀφθεραθ'.
 Εἴσομαι δ' ὑμῶν τὰ χ' ὅτις ἀθεράκων π' κίθεθ'.
 ΧΟΡ. Ὡς ἀπαλόμεοθ' ὁ λάγκος δημότης ὄδ' ἔτ' ἐμός.
 Ἄλλὰ μὴ δράσης, ὁ μέλλεις μηδαμῶς, ὦ μηδαμῶς.
 ΔΙΚ. Ὡς σποκλειῶ κέκεραχθ', ἐγὼ γ' οὐκ ἀκύσομαι.
 335 ΧΟΡ. Ἀπολεῖς ἄρα τ' ἤλιχα τόνδε φιλανθερακία.
 ΔΙΚ. Οὐδ' ἐμῆ λέγοντος δεπίως ἠκῶσατε.
 ΧΟΡ. Ἄλλὰ νῦν λέγ', εἰ σοι δοκεῖ, τὸν τε Λακε-
 δαιμόνιον αὐτὸν, ὅθι τῶν πρόπων σῆ' τι φίλον.
 Ὡς τὸδε τὸ λαρκίδιον ἔσ' ἀφθῶσω ποτὶ.
 340 ΔΙΚ. Τὲς νῦν μοι λίθους χαμᾶζε φρῶτον ἐξεράσατε.
 ΧΟΡ. Οὐτοί σοι χαμαὶ, ἔ σὺ κατάθε πάλιν τὸ ξίφος.
 ΔΙΚ. Ἄμ' ὅπως μὴ ἔ τοῖς τείβωσιν ἐγκαθηνταί πε λῆθοι.
 ΧΟΡ. Ἐκσέσειται χαμᾶζ' ἔχ ὄρας σείριδμον;
 Ἄλλὰ μὴ μοι φέρφασον, ἀλλὰ κατάθε τὸ βέλος.

Ὡς

ibi praecidi jubet, nisi iusta dicat, inde petum est; nam ibi aliquis, sine dubio Telephus, dixit, se nec capitis periculo deterreri, quominus iusta dicat; ut ex isto fragmento apparet: Ἀχαιμενον, εἰ εἰ πάλιν ἐν χερσὶν ἔχων Μῆλοι τις εἰς τράχηλον ἐμκαλῶν ἰμὲν Σιγῆσομαι. εἰκαῖα γ' ἀντιπῦν ἔχων. O Agamemnon, ego, (nec si securum manibus tenens) Aliquis, eam in cervicem meam sit impadurus, Tacebo; cum iusta sint illa quae opponenda habeo.

vf. 317. Ἐπιξήνη] Scholia: ἐπίξνην καλῶνται ὁ μαζιμῆς κορμῆς, ἢ τὰ κρία συζυγῆσι. Ita vocatur truncus Ianiionis, super quo carnes incidunt. vide ad vf. 365.

vf. 318. Εἰπέ μοι] Verbo singularis numeri compellat plures; in Avibus vf. 366. εἰπέ μοι, τί μέλλει, ἢ πάντων κίερα θηρία, ἀπολίσαι, παβόντες ἔδην, ἄνδρα, καὶ διασπᾶσαι. ita etiam mox vf. 327.

vf. 319. Μὴ ἔ καταξάνειν] Euripides in Phoenissis vf.

1152. Ὡς τίκατα Δαναῶν, πρὶν καταξάνειν βολαῖς, τί μέλλει ἄρδον πάντες ἐμπόσειν πόλεις; O filii Danaorum! priusquam laceremur jabibus, Quid cumdamini simul omnes irruere in portas? Idem in Supplicibus vf. 503. Πέτρος καταξάνειντες ὅστις παρὰς. Saxis contritit ostium futuris. & alibi idem ita usurpavit hoc verbum. & Sophocles in Ajace vf. 735. Τὸ μὴ ἔ πάτρουσι πᾶς καταξάνειν θανάτῳ. Quominus saxis totus laceratus pereat.

Ibid. Καταξάνειν — ἐς φοινικίδα] Alludit ad Proverbum: ξάνειν εἰς πύρ. Supra vf. 112. aliter idem fere dicit: ἴνα μὴ σε βάλῃ βέλος Σαρδανικήν. ubi vide Notam.

vf. 320. Θυμάλωψ ἐπέξεσεν] Θυμάλωψ est, ut Hesychius exponit, ἢ λιγνώσας τὴν πυρὸς ἀναγῆρα: Quod de igne fuliginosum surgit. Hic autem carbonarii, qui alidue ignem tractant, utuntur hac voce, pro θυμός, ira, undia. Sophocles in Oedipo Coloneo vf. 426. Ὀππῆς ἔξει θυ-

μῆς

Super trunco lanionio tenens caput volo verba facere.

CHOR. Dicite mihi ô populares cur parcimus lapidibus,

Quominus hunc hominem lancinemus, ut cruore, quasi purpura, tingatur?

320 En qualis fuligo iracundiae rursus in nobis exardescit!

DIC. Omnino ergo non audietis me, ô Acharnenses?

CHOR. Non sane audiemus. DIC. Male ergo mihi erit?

CHOR. Dispeream si audivero. DIC. Nequaquam, ô Acharnenses.

CHOR. Scito te jam moriturum. DIC. Faciam ergo quod vos mordeat.

325 Contra enim occidam illos, qui amicorum vestrorum sunt vobis carissimi.

Nam a vobis habeo obsides, quos jugulabo.

CHOR. Dicite mihi, populares, quid minatur hoc verbo

Nobis Acharnensibus, num filium tenet alicujus

Praesentium intus conclusum? aut, quanam re tam est audax?

330 DIC. Jaculamini si vultis: at ego hunc perdam.

Mox autem cognoscam, equis vestrum cura carbonum tangatur.

CHOR. Periimus: cophinus iste meus est popularis,

Sed ne faxis quod instituisti: nequaquam ô nequaquam.

DIC. Utique occidam cophinum: tu clama; ego non auscultabo.

335 CHOR. Perdes ergo aequalem istum meum & amicum carbonarium?

DIC. Nec mihi auscultabatis modo.

CHOR. At nunc dic, si tibi videtur, vel de Lace-

daemoniis ipsis, quodcumque animo tuo libitum est.

Nam istum cophinulum ego non deseram unquam.

340 DIC. Jam mihi lapides primum effundite humi.

CHOR. Ecce jacent humi; tu etiam depone gladium.

DIC. Sed videndum, ne in palliis forte sedeant lapides.

CHOR. Excussi sunt humi: nonne vides me excutientem?

Sed ne mihi tergiverferis; verum depone gladium.

Iste

πίος, dum fervet iracundia. Comicus in Thesmophoriaz. vl. 473. & 475. τὸ μὴν — ὀρθομυσθαι σπύδα — ἡ δ' αὖ μάστιγ' ἐστ' ἡ τριζὺν γολῆν. ubi vide Notam.

vl. 324. Διζήμεαι] Euripides in Bacchis vl. 351. Μάλιστ' ἄρ' ἐν δίζημαι θράσας τὰδα. Maxime enim ipsum molestabo hoc faciens. Idem in Medea vl. 817. ἔτα γὰρ αὖ μάλιστ' ἀγχιβία πόσις. Sic enim maxime cruciabitur maritus. Vide hic in Acharn. vl. 1.

vl. 328. Ἐχὺ τῷ] Male Edd. ἔχῃ τῷ. vl. 329. Ἡ σὶ τῷ] Ita recte Edd. pristinae; non ἡ σὶ τῷ, ut nuper.

vl. 331. Εἰσομαι] Adscribam Scholia latine conversa: Corbem carbonarium profert, quem ait Acharnensem esse popularem perquam facere. Imitatur autem in rebus ludicris arduos Tragoediarum casus; nam & Telephus, secundum Aeschylum, ut a Graecis salutem consequeretur, Orcifem interceptum secum tenebat. Simile quid Comicus in The-

smophoriazisti fecit; nam & ibi Mnestlocbus, cui periculum a mulieribus imminabat; utrem vini, quasi infantem mulieris cujusdam rapit, & vult occidere. Vide in Thesmoph. ad vl. 697.

vl. 334. Κίραχθ' ἰζὼ γὰρ ἐν ἀκίσσημα] in Thesmoph. vl. 702. κίραχθ' αὐτὸ δ' ἠδίστοτε σὺ φωμῆς. Hic est locus, quem paulo ante ex Scholiaste dixi similem esse praesenti.

vl. 340. Ἐξήρασι] Derivatur ab ἔραξ & in terram. vl. 342. Ἐν τοῖς τριβασίῃ ἐγκάθηνται περὶ λίθῃ] Oblique ipsos Acharnenses vocat lapides; nam & ipsi erant in palliis, in quibus lapides habebant.

vl. 344. Ἀλλὰ μὴ μοι πέρρασι] Alexis apud Athenaeum IV. p. 170. Καὶ μὴ προέσθῃς ἐνταῦθα μοι, μὴ δ'. Οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ γὰρ γὰρ ἡ δὲ. Et ne mihi excusationes hic afferas, nec illud: Non habeo; Sed quae opus sunt eloquent. Sophocles in Antigona vl. 583. μὴ τριβὰς ἐστ', ἀλλὰ ἐν κομίζῃ σίσου. Ne amplius moras necito, sed ducite eam ista.

345 Iste etiam *cophinus* concussus est, & effudit carbones, dum nosmet convertimus tripudiantes.

Dic. Eratis ergo omnes excussi vocem edituri.

Pene mortui fuissent carbones Parnassii,

Idque propter insolentiam suorum popularium;

Nam prae metu multum carbonum pulverem

350 Cacavit in me *cophinus*, ut atramentum sepia.

Est enim grave, tam immitem esse

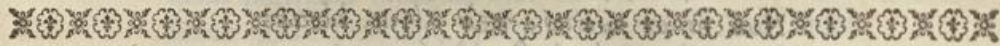
Animum virorum illorum, ut jaculentur & clamitent,

Nolintque auscultare; si aequam conditionem offeras:

Quando ego volo super trunco Ianionio dicere

355 Omnia, quaecunque pro Lacedaemoniis dixerō:

Quamvis amem ego vitam meam.

STROPHE VERSUUM VIII.

CHOR. Cur itaque non dicis, trunco Ianionio

Foras prolato,

Quodcumque tandem, o perditae,

360 Habes dicendum, tam arduum?

Nam desiderium me plane

Tenet, quid sis dicturus.

Sed quemadmodum ipse tibi decreveras poenam,

Apposito trunco Ianionio, incipe orationem.

SYSTEMA PER PERICOPEN, VERSUUM XIX.

365 Dic. En! videte, iste est truncus Ianionius:

Vir autem, qui verba faciet hic, ego ipse inquam, tantillus.

Clypeo me non muniam profecto; ne id putetis.

Dicam

καλῶς. Sic etiam licebit dicere: εἴθε τὸ ἴσον φέρον καλῶς. Si nempe sit κἀκεῖ ἴσον ἴσῳ κικραμένη. de qua in Plu- to vl. 1133.

vl. 534. Τὸ πρῶτον ἰσὺς ἴσῳ. Supra vl. 316. καὶ μὴ λέγειν δι- κῆν. ὅτι ἴσῳ ἴσῳ. Sic etiam τὸ ἀγαθὸν ἔχειν λέγειν. In- fra vl. 491. τὴν πόλιν παρὰ τὸν ἀρχαῖον. Nempe caput offert praecidendum nisi periuadeat. Similis conditio erat illorum, qui apud Locros Epizephyrios novam legem vellet ferre; nam legislatorem oportebat laqueo inferere collum, dum legem promulgaret in concione:

tum si lex fuisset approbata, salvus erat; sin minus, laqueo atracto peribat; Demosthenes contra Timocra- tem: ἄστυ ἄν. τὴν βέλτεται ἰσὺς κἀκεῖ τὴν βέλτεται τὸν τρέχοντα ἔχειν τομῆν. καὶ ἴσῳ μὴ δόξῃ καλῶς καὶ χρισ- τῶς εἶναι ὁ νόμος. Ἐν ὁ τῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἴσῳ. ἴσῳ παρὰ τὸν ἀρχαῖον.

vl. 565. Τὸ μὴ ἴσῳ ἴσῳ. Aeschylus in Agamemnone vl. 1285. Βαρεῖ πατρίαν δ' ἀπὸ τῆς ἴσῳ μὴν θειῶν νό- μωνος φορῆς προσηύματι. Pro ara patria truncus culina- rius me manet mandandam calidā & cruenta mandatione.

- Λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων, ἃ μοι δοκεῖ.
 Καὶ τοι δέδοικα πολλά· τὴς τε γὰρ πρόπυς
 370 Τὴς τ' ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
 Ἐάν τις αὐτὴς βύλογῃ, ἢ τ' πόλιν,
 Ἄτης ἀλαζόν, ἢ δικαία κἀδικα.
 Κάνταῦθα λαθάνουσ' ἀπεμπολάμενοι.
 Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς, ὅπ
 375 Οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο, πλὴν ψήφω δακεῖν.
 Αὐτὸς τ' ἑμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἀπαθόν,
 Ἐπίταμαί, ὡς τ' πέρυσι καμωθίαν.
 Εἰσελκύσας γὰρ μ' εἰς τὸ βελθυτήλειον
 Διέβαλλε, ἢ ψυθῆ κατεγλώττιζέ με,
 280 Κἀκυκλοσόρφ, κἀπλωει ὡς ὀλίγην πᾶν
 Ἀπαλόμην, μολινοσφαγμοιέμενον.
 Νυῶ εἶ με φρωτόν, πλὴν λέγειν, εἴσατε
 Ἐισκιδάσασθαι μ' οἶον ἀθλιώτατον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ἠ.

- ΧΟΡ. **Τ**ι ταῦτα φρέφει, τεχνάζει τε,
 385 Καὶ ποιεῖς τρεῖς.
 Λαβὲ δ' ἐμῆ γ' ἔνεχα
 Παρ' Ἱερωνύμου
 Σκοτοδασυπικνότεργα
 Τὴν Ἄιδου κυλίω.
 390 Εἴτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισίφου,
 Ὡς σιῆψιν αἰ ἀγῶν ἔτ' ὄσα ἐσδέξετο.

ACTUS

vf. 370. & 371. Χαίροντας σφόδρα εἰν τις αὐτὸς αὐτοῦ] In Equitibus vf. 1111. ad populi personam: Σαπυρόμενος τε χαίρει, καὶ καταπυρόμενος.

vf. 372. Καὶ δίκαια κἀδικα] Vide ad Equites vf. 256.

vf. 373. Λαθάνουσ' ἀπεμπολάμενοι] Ad eandem rem utitur verbo παλιν in Pace vf. 732. Τὴν πρόπυ παλιν ἑμαυτὸν ἐκ ἰδίων. Verbo ἀπεμπολῶν similiter utitur Eurip. in Troad. vf. 973. ὡς ἢ μὴ ἄρ' ἄρ' βυρβάρους ἀσημπύλα. Ut haec quidem Argos barbaris proderet. quem locum citavit Cl. Kusterus.

vf. 375. Οὐδὲν βλέποντες ἄλλο, πλὴν ψήφω δακεῖν] In Vespis vf. 343. ὡς ἐγὼ τιμῶν βλάπω. quod idem est. Alexis apud Athenaeum IV. p. 134. Ἀπὸ συμβολῶν ἔπνον, ὀρχεῖσθαι μόνον βλάπωντες, ἄλλο δ' ἔδιν. — De symbolis rotabant nihil aliud spectantes & cupientes quam saltare Epicrates apud eundem XIII. p. 570. Ἀπὸ δὲ Λαίς ἀργὸς ἔσσι καὶ πότιν, τὸ καὶ ἡμέραν ἕρῃσσι πίνω καὶ πότιν Μόνον. — Haec autem Laïs ignava est & bibax, quotidie tantum ad edendum & bibendum spectant.

Ibid. Ψήφω δακεῖν] Calculum contra aliquem ferendo, condemnando: verbum δακεῖν metaphorice, ut saepe alias. Notat autem hic etiam τὸ φιλόδοκον Atheniensem; de qua re ex professo edidit Vespis.

vf. 376. ὑπὸ Κλέωνος ἀπαθόν] Hoc propter Comœdiam Babylonios dictam passus est Aristophanes, ut ait Scholastes, in qua visus est laedere quosdam ex Magistratibus & ipsum Cleonem; idque praesentibus peregrinis, ut infra apparet vf. 501. ἢ γὰρ μὲ καὶ τὸν διαβαλεῖ Κλέων, ὅτι ξηρὸν παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω. Hujus rei meminit etiam in Vespis vf. 1276. νῦν Κλέων μ' ὑπετάραξεν ἱπικεῖμενον, καὶ μὲ καίσειεν ἔνιστο.

vf. 380. Κἀκυκλοσόρφ] In Equitibus de eodem Cleone vf. 137. κερράλης Κυκλοσόρφ φωνῆ ἔχων. Ubi vide Notam.

Ibid. Κἀπλωει] In Pluto vf. 1062. πλωτὴν μὲ ποίω.

Ibid. & 381. Ὀλίγη πᾶν ἀπαλόμην] In Nubibus vf. 721.

ὀλίγη φρέφει γαζήνμα. — vf. 383. Ἐισκιδάσασθαι] Caprat occasionem ridendi Euripidem; dum pannis instar mendici se vult ornare, quos

- Dicam autem pro Lacedaemoniis, quae mihi videantur;
 Quamvis multa timeam: nam & animi
 370 Agricoliarum scio quam valde gestiant,
 Si ipsos & urbem laudet aliquis
 Homo arrogans, quo jure qua injuria.
 Atque hic tum non advertunt se venundari.
 Et senum novi ingenium, ut
 375 Nihil spectent, quam calculo ut mordeant;
 Et ipse quid a Cleone sim passus,
 Scio propter comoediam praeterito anno exhibitam;
 Nam me protractum in senatum
 Calumniabatur, & falsa effutiebatur contra me,
 380 Et me quasi torrens rapiebat, & maledictis perfundebatur: ut parum abesset
 Quin perirem, foedatus ejus accusatione. calumniis.
 Nunc igitur primum, antequam verba faciam, finite
 Me amirari in modum hominis miserrimi.

ANTISTROPHE VERSUUM VIII.

- 385 **C**HOR. Quid tam versute & dolose moliris,
 Atque moras neclis?
 Sumas per me licet
 Ab Hieronymo
 Umbrosam illam & hirsutam
 Plutonis galeam.
 390 Deinde expande machinationes Sisyphi,
 Nam istud certamen nullam excusationem admittet.

SCENA

quos pannos ab illo mutuari vult: occurrit & infra vl. 435. vl. 384. Στρίψαι, τρυγγαίη] Secundae personae, Attice. Quorsum istae strophae & iecónae? vl. 385. Τυφλάς] Sophocles in Oedipo Tyranno vl. 1170. Ἄνθρωπος ὅς, ὡς ἴσμεν, ἰς τυφλάς ἔλα. Homo iste, ut videtur, ambages sedatur. ubi Scholia: βραδύτητα, καὶ διατρυφλάς, καὶ ἀναβολὰς tarditatem, moras, & dilationes. Idem in Antigona vl. 1090. ἔμακρὰ χρόνος τυφλά post elapsum breve tempus. Aeschylus in Agam. vl. 640. ἄξιαν τρυφλὴν ἔχει meretur, ut quis ei tempus & otium impendat. vl. 387. Πᾶς Ἱερώνυμος] Iste erat admodum hirsutus; Scholia: ἰσχυροτάτος δὲ ὡς πάντων κομμῶν διότι τὸν ἄϊδου κομμῶν ἴσῃ αὐτὸν [ἔχει], πᾶσις κομμῶν τὸν κομμῶντα. Traducebatur in Comoediis, tanquam nimis comatus; propterea dicit eum [habere] Plutonis Galeam, comico ridens hominem valde indigentem tonsore. de Plutonis galea vide Notam seq. De isto Hieronymo Comicus in Nubibus vl. 348. ἄριστος τῶν τῶν λατῶν τῶν τῶν, εἰς τὴν τῶν Ἐπιπέδου. Ubi Scholia inter alia: Ἱερώνυμος δὲ λέγει τὸν Διθυραμβοποιῶν

— λατῶν δὲ εἶχε τὸ σῶμα. Hieronymum dicit, Poëtam ditbyrambicum: — erat autem isto corpore hirsuto. vl. 389. τὴν ἄϊδου κομμῶν] Est proverbium, & significat ἀεργίαν, ut exponit Scholiastes Pindari ad Nemeorum X. l. c. invisibilitatem. Dicuntur ergo ἄϊδου κομμῶν λατῶν, sive προκάλεσθαι, qui videri non volunt. Euripidis Scholiastes ad illud in Oreste vl. 467. τίνα σκότον λάλα προσιπῶ; scribit: πῶς ἄϊδου κομμῶν, καὶ πῶς νῆρῶν προκάλεμαι, ἵνα μὴ ὁρώμαι ὑπὸ τῶν γέροντων; quam Plutonis galeam, & quam nubem mihi praetendam, ne videar a senibus Comicus autem hoc loco dicere vult: Per me licet ita te involvas pannis, ut nec videri possis; ut Hieronymi facies prae pilis videri non potest. vl. 390. Σίσυφον ὑπερῶν] Scholia: Δοίμων τινὰ καὶ πάντοτε παραδιδόσκον ἢ πᾶν τὸν Σίσυφον, διὰ μὲν λέγοντες πᾶς Ὀμήρου διδίδαι μῆναι Σίσυφου, ὅς κερδῆς ἐπιχθονίων, ἔπειτα ἀδελφῶν. Scirem quendam & callidum hominem poëtae tradiderunt fuisse Sisyphum, ex una voce ab Homero edocui, qui inquit: Sisyphus, qui inferrimus omnium in terra hominum fuit.